

כתובות נז

עניין: ימים או עשור

תוס' יבמות סא: ד"ה וכן

מראה מאד. תימה להכא משמע דרבקה נערה היתה וצסדר עולם (פ"א) תניא צהדיא שהיתה צת שלש כשנשאה יצחק ואי אפשר להגיה דהא תניא התם יצחק אצינו כשנעקד על גבי המזבח היה צן שצעה ושלשים שנה וצו צפרק נולדה רבקה וכתב ויהי יצחק צן ארבעים שנה וגו' נמצאת שהיתה צת ג' וה"ר שמואל חקיד משפיר"א הוכיח שהיתה צת י"ד מדתניא צספרי¹³⁹ ו' זוגות שנותיהן שוות וקחשיב קהת ורבקה וקהת חיה קל"ג כדכתב צקרא¹⁴⁰ ואם היתה צת י"ד כשנשאה אז החשבון מכוון דכשנולד

דעת זקנים מבעלי התוס' בראשית כה, כ

ל"ג שהיתה רבקה צת י"ד שנים כשנשאה יצחק והכי איתא צסדר עולם רבקה שנודה כצו עבר י"א שנים. ועל זה הקשה הרצ משה שלמה צו אצרהס המכונה אנסימ"אן מאי האי דאמרין נותנין זמן לצתולה שנים עשר חודש וילפי' לה מקרא דכתב תשנ הנערה וכו' והיאך מנינו למילף מרבקה והלא צוגרת היתה צאותו זמן ואמר' התם לצוגרת אין נותנין כי אם ל' יום כמו לאלמנה ול"ע: (בא) צנוכח

מהרש"א יבמות סא:

מה שהקשה מההיא דפ' אע"פ דאיתא התם דנותנין לצתולה י"צ חודש משצעה וכו' ומייתי לה התם מרבקה ואם היתה י"ד שנים וחצי א"כ היתה צוגרת כו' ואין נותנין לה רק ל' יום כו' עכ"ל לאו קושיא היא דאיכא למימר שלא היה לה שערות אלא עד אוחו זמן ואז נעשית נערה דהא דקאמרין אין צין נערות לצגרות אלא ו' חדשים היינו משצביא צ' שערות אחר שתייה י"צ שנים אצל אם לא תצביא צ' שערות עדיין קטנה היא עד כ' שנים כמ"ס הרמב"ם פ"צ מהלכות

כלי יקר במדבר א, א

והנה מצינו לרז"ל (תנחומא תשא טז) שהמשילו זיווג ישראל להקב"ה לזיווג כלה לחתן בבי' זמנים האחד הוא בשעת מתן תורה שנאמר (שמות לא יח) ויתן אל משה ככלתו חסר כתיב שנמסרה התורה ככלה מקושטת בכ"ד ספרים. השני הוא ביום חנוכת המשכן שנאמר (במדבר ז א) ויהי ביום כלות משה להקים, פירש רש"י שביום שהוקם המשכן נמסרו ישראל להקב"ה ככלה לחתן, שמע מינה שמתן תורה הוא זמן האירוסין, ויום הוקם המשכן הוא זמן הנישואין, כתפארת אדם לשבת בית (ישעיה מד יג) כמובן מן לשון נמסרו דהיינו לשבת בית מדור אחד, וכיני ביני כמו עשור חדשים כמו שנאמר (בראשית כד נה) תשב הנערה אתנו ימים או עשור, והיינו עשרה חדשים שנותנין לבתולה זמן בין אירוסין לנישואין להתקטט בכ"ד מיני קישוטין שנזכרו בישעיה ג)

מהר"ל גור אריה חיי שרה כ"ד, נה

ול"ז שכך נותנין לבתולה וכו'. ואם תאמר "עשור" למה ליי¹⁴¹, ז אין לומר 'או עשור חדש' ...

לא היו מדברין¹³⁹ בדין, שהרי מבקש היה דרך חסד, ואם כן אפשר על ידי טורח למהר ולתקן בפחות, או שאין צריך לתקן כל כך הרבה תכשיטין¹⁴⁰, מכל מקום צריך עשור¹⁴¹. וכן

